

Patrwm yr wythnos

Prynhawn da.
(good afternoon)

GOOD
AFTER
NOON

Nos da.
(goodnight)

Hwyl fawr!
(goodbye)

Cyfarchion

Shwmae!
(hi!)

Bore da.

Da bo!
(bye)

Pen-blwydd hapus
(Happy Birthday)

Cyfarchion

Greetings

Shwmae!

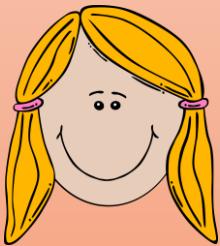
Bore da.

Da bo!

Sara ydw i.

Sam ydw i

Pwy wyt ti?

Mr Jones ydw i.

Dr Thomas ydw i.

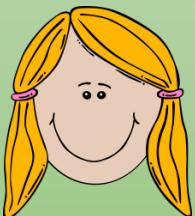
Pwy wyt ti?

Who are you?

Pwy wyt ti?

Sara ydw i.

Sam ydw i.

Sut wyt ti?

How are you?

Dw i'n

(I'm)

Dw i ddim yn

(I'm not)

fendigedig (brilliant)

flinedig (tired)

hapus (happy)

drist (sad)

dd a iawn (very good)

grac (angry)

weddol (fine)

ofnadwy (terrible)

diolch.
(thanks)

Sut wyt ti?

Dw i'n fendigedig diolch.

Dw i ddim yn hapus.

? Sut wyt ti?

How are you...?

Sut wyt ti?

Dw i'n
fendigedig
diolch.

Dw i **ddim**
yn hapus.

Ble wyt ti'n byw?

Where do you live?

Ble wyt ti'n byw?

Dw i'n byw
(I live)

	mewn (in a)	tŷ teras (terraced house) tŷ pâr (semi-detached house) tŷ ar wahân (detached house) byngalo (bungalow) fflat (flat)
	yn (in)	Saron Llanelli Rhydaman (Ammanford)
	gyda (with)	fy mam (my mum) fy nheulu (my family) fy mam-gu (my grandmother)

Dw i'n byw mewn fflat.

Dw i'n byw mewn fflat yn Saron.

Dw i'n byw mewn fflat yn Saron gyda fy mam.

Ble wyt ti'n byw?

Where do you live?

Ble wyt ti'n
byw?

Dw i'n byw
yn Saron.

Dw i'n byw
gyda mam.

Gorchmynion

Eisteddwch
lawr! (Sit down!)

Darllenwch lyfr.
(Read a book)

Rhedwch yn gyflym.
(Run fast)

Cerddwch yn dawel.
(Walk quietly)

Siaradwch Gymraeg.
(Speak Welsh)

Byddwch yn dawel.
(Be quiet)

Ewch i chwarae!
(Go play!)

Dewch i wrando.
(Come and listen)

Gwnewch eich gorau.
(Do your best)

Gorchmynion

Commands

Eisteddwch!

Rhedwch.

Darllenwch lyfr.

Ga i...?

May I have...?

Ga i	ddŵr		afal	
	bapur		oren	
	bensil		banana	
	help		snac	
			os	
			gwelwch	
			yn dda? (please?)	
	fynd i'r (go to)			
	tŷ bach			
	neuadd (hall)			
	iard (yard)			

Ga i afal os gwelwch yn dda?

Cei, wrth gwrs. Dyma ti.

Cei

Na chei

Wrth gwrs (of course)

Dyma ti (here you are)

Ga i...?

May I have...?

Ga i bapur os
gwelwch yn dda?

Ga i afal os
gwelwch yn dda?

Cei
Na chei

Faint ydy dy oed di?

How old are you?

Dw i'n

(I'm)

6 - chwech

7 - saith

8 - wyth

9 - naw

10 - *ddeg*

11 - un deg un

12 - un deg dau

13 - un deg tri

14 - un deg pedwar

15 - un deg pump

16 - un deg chwech

oed.

(old.)

Faint ydy dy oed di?

9

Dw i'n naw
oed.

?

Faint ydy dy oed di?

How old are you?

7

Faint ydy dy
oed di?

9

Dw i'n
naw oed.

Mae fy mhen-
blwydd ym mis
(My birthday is in)

Ionawr. (January)
Chwefror. (February)
Mawrth. (March)
Ebrill. (April)
Mai. (May)
Mehefin. (June)
Gorffennaf. (July)
Awst. (August)
Medi. (September)
Hydref. (October)
Tachwedd. (November)
Rhagfyr. (December)

Pryd mae dy **ben-blwydd** di?
When's your birthday?

Pryd mae dy **ben-blwydd** di?

Mae fy mhen-
blwydd ym mis
Mai.

Pryd mae dy ben-blwydd di?

When's your birthday?

Pryd mae dy **ben-**
blwydd **di?**

Mae fy **mhen-**
blwydd ym mis
Mai.

Sut mae'r tywydd?

How's the weather?

Sut mae'r tywydd?

Mae hi'n bwrw glaw.

Mae hi'n

(It's)

Dydy hi ddim yn

(It's not)

Roedd hi'n

(It was)

Bydd hi'n

(It will be)

bwrw glaw

bwrw eira

oer

boeth

heulog

gymylog

wyntog

braf

heddiw.

(today)

ddoe.

(yesterday)

yfory.

(tomorrow)

Mae hi'n braf. (present)

Roedd hi'n bwrw glaw. (past)

Bydd hi'n bwrw eira. (future)

Sut mae'r tywydd?

How's the weather?

Sut mae'r
tywydd?

Mae hi'n bwrw glaw.

Dydy hi ddim yn oer.

Pa ddiwrnod ydy hi?

What day is it?

Pa ddiwrnod ydy hi?

OPTIONAL

Bore
(Morning)

Prynhawn
(Afternoon)

Dydd Llun *(Monday)*

Dydd Mawrth *(Tuesday)*

Dydd Mercher *(Wednesday)*

Dydd Iau *(Thursday)*

Dydd Gwener *(Friday)*

Dydd Sadwrn *(Saturday)*

Dydd Sul *(Sunday)*

ydy hi.
(it is)

Bore Dydd Llun ydy hi.

Dydd Gwener ydy hi.

Prynhawn Dydd Gwener ydy hi.

Pa ddiwrnod ydy hi?

What day is it?

Pa ddiwrnod
ydy hi?

Dydd Llun ydy
hi.

Bore Dydd
Gwener ydy hi.

Mae
(I have)

bola tost (a belly ache)	
pen tost (a headache)	
cefn tost (a backache)	gyda fi.
clust <i>dost</i> (an earache)	
coes <i>dost</i> (a leg ache)	
annwyd (cold)	
peswch (cough)	arna i.
gwres (fever)	
ffliw (flu)	

Beth sy'n bod?

What's wrong?

Beth sy'n bod?

Mae pen tost
gyda fi.

Mae annwyd
arna i.

Beth sy'n bod?

What's wrong?

Beth wyt ti'n hoffi?

What do you like?

Beth wyt ti'n hoffi?

Dw

i'n hoffi

i *ddim* yn hoffi

canu.

dawnsio.

darllen.

siocled.

pitsa.

ffrwythau.

ysgol.

Cymraeg.

Dw i'n hoffi darllen.

Dw i *ddim* yn hoffi canu.

Beth wyt ti'n hoffi?

What do you like?

Beth wyt ti'n
hoffi?

Dw i'n hoffi
darllen.

Dw i *ddim* yn
hoffi canu.

Wyt ti'n hoffi...?

Do you like...?

Wyt ti'n hoffi

(Do you like)

canu?

dawnsio?

actio?

darllen?

ysgrifennu?

siarad?

lliwio?

chwarae?

Wyt ti'n hoffi actio?

Ydw

Ydw

Nac ydw

Wrth gwrs

(of course)

Wyt ti'n hoffi...?

Do you like...?

Wyt ti'n
hoffi canu?

Wyt ti'n hoffi
darllen?

Ydw
Nac ydw

Wyt ti'n gallu...?

Can you...?

Wyt ti'n gallu
(Do you like)

canu?

dawnsio?

darllen?

ysgrifennu?

siarad?

lliwio?

chwarae?

Wyt ti'n gallu dawnsio?

Ydw

Ydw

Nac ydw

Wrth gwrs
(of course)

Wyt ti'n gallu...?

Can you...?

Wyt ti'n gallu
canu?

Wyt ti'n gallu
darllen?

Ydw
Nac ydw

Ble mae'r..?

Where is the...?

Mae'r
(The)

llyfr

ar y (on the)

yn y (in the)

ar bwys y (by the)

Dydy'r
(The...isn't)

pensil

ddim ar y (isn't on the)

ddim yn y (isn't in the)

ddim ar bwys y

(isn't by the)

cot law

cwpwrdd

(cupboard)

bwrdd

(table)

drws (door)

bachyn

(hook)

llawr (floor)

Mae'r pensil ar
y bwrdd.

(The pencil is on the
table.)

Dydy'r pensil

ddim ar y bwrdd.
(The pencil is on the
table.)

Ble mae'r...?

Where is the...?

Mae'r pensil ar y
bwrdd.

Dydy'r llyfr ddim
ar y llawr.

Oes...gyda ti?

Do you have...?

Oes <i>(Do)</i>	brawd 	
	pensil 	
	afal 	
	cot 	gyda ti? <i>(you have)</i>
	dŵr 	
	llyfr 	
	ci 	
	cath 	

Oes afal gyda ti?

Nac oes

Oes, mae afal gyda fi.

Nac oes, does dim afal gyda fi.

Oes...gyda ti?

Do you have...?

Oes afal gyda
ti?

Oes dŵr gyda
ti?

Oes
Nac oes

Beth sy' gyda ti?

What have you got?

Mae
(I have)

Does dim
(I don't have)

pensil

pren mesur

pen

llyfr

cot law

gyda fi.

syniad

cwesiwn

problem

Mae pensil
gyda fi.

Does dim pen
gyda fi.

Beth sy' gyda ti?

What have you got?

Mae pensil
gyda fi.

Does dim pen
gyda fi.

Pa liw gwallt / llygaid sydd gyda ti?

What hair / eye colour do you have?

Mae (I have)	gwallt (hair)	brown coch golau du	gyda fi. (me)
Does dim (I don't have)	llygaid (eyes)	glas brown gwyrdd	

Pa liw gwallt sydd gyda ti?

Mae gwallt brown gyda fi.

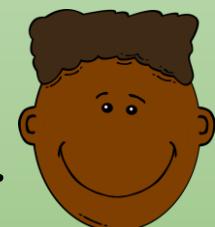

Pa liw gwallt / llygaid sydd gyda ti?

What colour hair / eyes do you have?

Pa liw gwallt /
llygaid sydd gyda
ti?

Mae gwallt
brown gyda fi.

Mae llygaid
glas gyda fi.

Mae'n	goch 	
	felyn 	*optional*
	oren 	tywyll. (dark)
	las 	golau.
	binc 	(light)
	wyrdd 	

Pa liw ydy hwn?

What colour is this?

Pa liw ydy hwn?

Mae'n goch.

Mae'n oren tywyll.

Pa liw ydy hwn?

What colour is this?

Pa siâp ydy hwn?

What colour is this?

Pa siâp ydy hwn?

cylch	
Triongl	
Sgwâr	
Petryal	
Octagon	
Hecsagon	
Hanner cylch	
Seren	

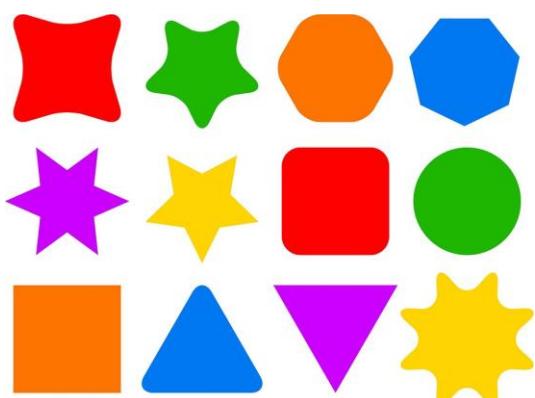
ydy hwn.

 Seren ydy hwn.

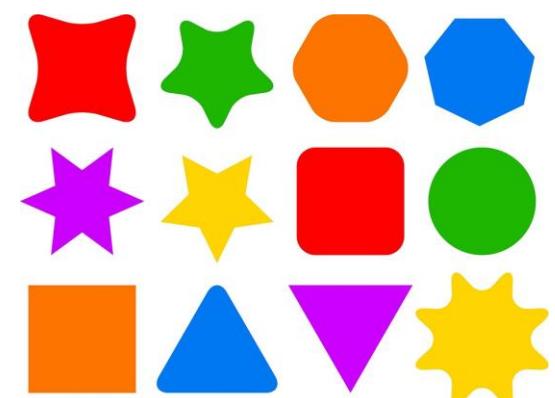
 Cylch ydy hwn.

Pa siâp ydy hwn?

What shape is this?

Beth wyt ti'n ei weld?

What can you see?

Dw i'n gweld

(I can see)

Dw i **ddim**

yn gweld

(I can't see)

llyfrau

bwrdd

cadair

fy ffrind

mynydd

yr awyr

bws

Dw i'n gweld
bwrdd.

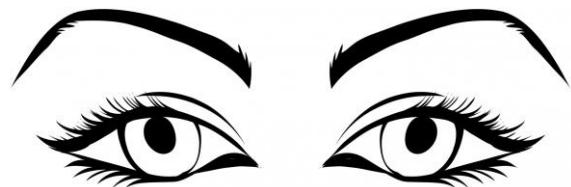

Dw i **ddim** yn
gweld yr awyr.

Beth wyt ti'n ei weld?

What can you see?

Dw i'n gweld
bwrdd.

Dw i ddim yn
gweld yr awyr.

Oes...yn y tŷ ?

Is there...in the house?

Oes
(Is there)

tŷ bach *(toilet)*

cegin *(kitchen)*

lolfa *(lounge)*

ystafell wely *(bedroom)*

ystafell ymolchi *(bathroom)*

atig *(attic)*

garej *(garage)*

gardd *(garden)*

yn y tŷ?

*(in the
house)*

gyda'r tŷ?

*(with the
house)*

Oes atig yn y tŷ?

Oes.

Nac oes.

Oes... yn y tŷ?

Is there....in the house?

Oes tŷ bach yn
y tŷ?

Oes
Nac oes

Beth ydy hwn / rhain?

What is this / are these?

Braich / Breichiau

(arm / arms)

Coes / Coesau

(leg / legs)

Llygad / Llygaid

(eye / eyes)

Clust / Clustiau

(ear / ears)

ydy

(is / are)

hwn / rhain.

(this / these)

Llygaid ydy rhain.

(These are eyes.)

Trwyn ydy hwn.

(This is an arm.)

?

Beth ydy hwn / rhain?

What is this / are these?

Trwyn ydy
hwn.

Llygaid ydy
rhain.

Beth wyt ti'n ei wisgo?

What are you wearing?

Dw i'n gwisgo

(I'm wearing)

Dw i ddim

yn gwisgo

(I'm not
wearing)

cot law

siwmper

het haul

sgarff

trowsus

esgidiau

gwisgnofio

gwisgysgol

Dw i'n gwisgo
siwmper.

Dw i ddim yn
gwisgo cot law.

Beth wyt ti'n ei wisgo?

What are you wearing?

Dw i'n gwisgo
siwmpwr.

Dw i **ddim** yn
gwisgo cot law.

Sawl un sy'n hoffi..?

How many like...?

Mae

pawb (everyone)

un person (1 person)

dau berson (2 people)

pum person (5 people)

deg person (10 people)

yn hoffi....

(like...)

Does neb

(Nobody)

Mae pawb
yn hoffi....

Does neb yn
hoffi...

?

Sawl un sy'n hoffi...?

How many like...?

Mae pawb yn
hoffi...

Does neb yn
hoffi...

Beth wyt ti'n ei wneud?

What are you doing?

Dw i'n

(I am)

Dw i **ddim** yn

(I'm not)

canu.

rhedeg.

peintio.

darllen.

ysgrifennu.

siarad.

lliwio.

chwarae.

Beth wyt ti'n ei
wneud?

Dw i'n rhedeg.

Dw i **ddim** yn
darllen

Beth wyt ti'n ei wneud?

What are you doing?

Beth wyt ti'n
ei wneud?

Dw i'n
rhedeg.

Dw i ddim
yn darllen.

Ydy hi'n amser
(Is it....time to)

chwarae? (play)

cinio? (dinner)

llaeth? (milk)

snac? (snack)

mynd allan? (go out)

canu? (singing)

tacluso? (tidy up)

mynd adre? (to go home)

Ydy hi'n amser...?

Is it ... time?

Ydy hi'n amser llaeth?

Ydy

Ydy

Nac ydy

Bron â bod
(nearly)

?

Ydy hi'n amser...?

Is it...time?

Ydy hi'n amser
chwarae?

 Ydy
 Nac ydy

Ble est ti?

Where did you go?

Es i
(I went)

Es i **ddim**
(I didn't go)

i'r
(to the)

i
(to)

sinema

ysgol

siop

ganolfan hamdden

Ffrainc

Sbaen

Loegr

Australia

Ble est ti?

Es i i'r sinema.

Es i **ddim** i Ffrainc.

PAST TENSE – Y GORFFENNOL

Ble est ti?

Where did you go?

Ble est ti?

Es i
i'r sinema.

Es i ddim
i Ffrainc.

Ces i amser
(I had a ...time)

da. (good)
arbennig. (special)
gwych. (great)

Ches i ddim amser
(I didn't have a ...time)

diflas. (boring)
ofnadwy. (terrible)
sbwriel. (rubbish)

Sut amser gest ti?

What type of time did you have?

Sut amser gest ti?

 Ces i amser
arbennig.

Ches i ddim amser
da.

PAST TENSE – Y GORFFENNOL

Sut amser gest ti?

Sut amser gest
ti?

Ces i amser
arbennig.

Ches i ddim
amser da.

Beth welaist ti?

What did you see?

Beth welaist ti?

Gwelais i
(I saw)

Welais i ddim
(I didn't see)

lyfr

fwrdd

gadair

fy ffrind

fynydd

yr awyr

fws

Gwelais i fynydd.

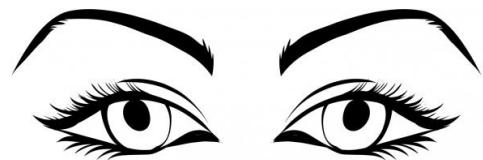
Welais i ddim
yr awyr.

PAST TENSE – Y GORFFENNOL

Beth welaist ti?

What did you see?

Gwelais i...

Welais i **ddim**...

Hoffwn i
(I would like
to...)

Hoffwn i
ddim
(I would not
like to...)

fynd
(go to)

ddod
(come to)

i'r sinema.
i'r ysgol.
i'r siop.
i Ffrainc.

siocled.
losin.

chwarae pêl-droed.

bensil lliw.

Hoffet ti...?

Would you like?

Hoffet ti fynd i'r siop?

Hoffwn i fynd i'r siop.

Hoffwn i ddim ddod i'r
ysgol.

Hoffwn. (Yes I would.)

Na hoffwn. (No I would not.) 😊

Hoffet ti...?

Would you like...?

Hoffet ti **fynd** i'r
siop?

Hoffwn
 Na hoffwn

Hoffwn i
fynd i'r siop.

Pwy sy'n hoffi

canu?

dawnsio?

darllen?

siocled?

pitsa?

ffrwythau?

ysgol?

Cymraeg?

Pwy sy'n hoffi...?

Who likes...?

Pwy sy'n hoffi canu?

Fi.

Fi (me)

Ni (us)

Ti (you 1 - person) Chi (you - plural or formal)

Fe/Hi (He/She)

Nhw (they)

Pwy sy'n hoffi...?

Who likes...?

Pwy sy'n
hoffi golff?

Fi. (me)

Ni. (us)

Mae	 e'n hoffi (<i>he likes</i>) hi'n hoffi (<i>she likes</i>)	canu. dawnsio. darllen. siocled. pitsa. ffrwythau. ysgol. Cymraeg.
Dydy	 e ddim yn hoffi <i>(he doesn't like)</i> hi ddim yn hoffi <i>(she doesn't like)</i>	

Beth mae e'n/hi'n hoffi?

What does he/she like?

Beth mae e'n hoffi?

Mae e'n hoffi darllen.

Dydy e ddim yn hoffi canu.

Beth mae e'n/hi'n hoffi?

What does he/she like?

Beth mae
e'n hoffi?

Mae e'n hoffi
darllen.

Dydy e ddim yn
hoffi canu.

Ydych chi'n hoffi...?

Do you like...? (plural)

Ydych chi'n hoffi
(Do you like)

canu?

dawnsio?

actio?

darllen?

ysgrifennu?

siarad?

lliwio?

chwarae?

Ydych chi'n hoffi dawnsio?

Ydyn

Ydyn

Nac ydyn

Wrth gwrs
(of course)

Ydych chi'n hoffi...?

Do you like...? (plural)

Ydych chi'n
hoffi canu?

Ydych chi'n
hoffi darllen?

Ydyn
 Nac ydyn

Ydy e/hi (Does he/she)	'n hoffi (like)	canu?	
(Is he/she)	'n mynd i'r (going to)	dawnsio?	
	darllen?		
	siocled?		
	pitsa?		
	ffrwythau?		
	ysgol?		
	Cymraeg?		

Ydy e/hi...?

Does he/she...?
Is he/she...?

Ydy hi'n hoffi dawnsio?

Ydy

Ydy

Nac ydy

Wrth gwrs
(of course)

?

Ydy e/hi...?

Does he/she...?

Is he/she...?

Ydy hi'n
hoffi canu?

Ydy e'n
darllen?

Ydy
 Nac ydy

Ydyn nhw'n...?

Do they...?

Ydyn nhw
(Do they)

'n hoffi
(like)

canu?

'n mynd i'r
(going to)

dawnsio?

darllen?

siocled?

pitsa?

ffrwythau?

ysgol?

Cymraeg?

Ydyn nhw'n hoffi dawnsio?

Ydyn

Ydyn

Nac ydyn

Wrth gwrs

(of course)

Ydyn nhw...?

Do they...? / Are they...?

Ydyn nhw'n
hoffi canu?

Ydyn
 Nac ydyn

Beth rydyn ni'n dathlu?

What are we celebrating?

Rydyn ni'n
dathlu
(We are celebrating)

Dydyn ni ddim
yn dathlu
(We are not
celebrating)

Y Nadolig. (*Christmas*)

Dydd Santes Dwynwen.

(*Welsh St Valentine's Day*)

Noson Calan Gaeaf.

(*Halloween*)

Noson Tân Gwyllt.

(*Bonfire Night*)

Dydd Miwsig Cymru.

(*Welsh Music Day*)

Beth rydyn ni'n dathlu?

Rydyn ni'n dathlu Y
Nadolig.

Dydyn ni ddim yn dathlu
Noson Calan Gaeaf.

?

Beth rydyn ni'n dathlu?

What are we celebrating?

Rydyn ni'n dathlu Y
Nadolig.

Dydyn ni ddim
yn dathlu Noson
Calan Gaeaf.

